

Список використаної літератури

1. Історія Фінляндії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.infofinland.fi/ru/information-about-finland/basic-information-about-finland/finnish-history>
2. Володин Д.А. Современное образование в Финляндии: национальные реформы в Европейском контексте: автореф. дисс. на соиск. ученой степени канд. пед. наук / Д.А. Володин. – СПб, 2011. – 23с.
3. Sahlberg P. Finnish Lessons: What Can the World Learn from Educational Change in Finland & Teachers College Press. 2011.-208p.
4. 7 принципів фінської освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://starylev.com.ua/club/article/7-pryncypiv-finskoji-osvity> (дата звернення: 03.10.19).
5. Чому фінська освіта є успішною: живий діалог з Арі Покка [Електронний ресурс]- Режим доступу : <https://ucu.edu.ua/events/chomu-finska-osvita-ye-uspishnoyu-zhyvyj-dialog-z-ari-pokka/> (дата звернення: 3.10.19).
6. Education in Finland 2020 [Electronic resource]: <https://www.knowledgeoftheday.com/2019/03/12/finland-new-education-system/> (дата звернення: 3.10.19).
7. Лохвицька Любов Дошкільна освіта Фінляндії: погляд зсередини / Л. Лохвицька // Дошкільне виховання. – 2017. – № 6. – С. 13-15.
8. Інтерв'ю Арі Покка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=EoQdI3zISg0> (дата звернення 3.10.19).

Вероніка Бондаренко

ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО НА ПОСТАТЬ ВЧИТЕЛЯ

Насамперед освіта людини це її духовне обличчя, і тому це є дуже важливий аспект життя особистості. На ряду з батьками виховує людину ще й суспільство, тобто навчальний заклад, в якому місце батьків займає вчитель. Людина навчаючись не тільки здобуває освіту а виховується, регулює поведінку, вдосконалює здібності та набуває соціальної зрілості, звісно це повинно залежати від досвідченого, надійного, мудрого педагога, який є відповідальним до своєї професії. Ця думка належить і Василю Олександровичу Сухомлинському, який це широко розкриває у своїй збірці "Про розумове виховання" . Багато науковців досліджують творчу особистість вчителя на основі педагогічної системи В.О. Сухомлинського, такими представниками є М. Мухін, М. Антонєць, А. Борисовський. Вивчаючи думку Василя Сухомлинського вагомий внесок у розвиток діяльності вчителя зробили : О. Савченко, Н. Безлюдна, І. Волков, К. Крамчаніков, І. Волощук та інші.

Метою нашої статті є розкриття ідей та поглядів В. О. Сухомлинського на особистість вчителя та визначити актуальність його думок у сучасному розвитку освіти. Головною ціллю педагогічної творчості Василя Олександровича є формування всебічного розвитку людини як особистості і звісно залежність від невід'ємного впливу вчителя на це.

Сам Василь Олександрович Сухомлинський є українським радянським педагогом, публіцистом, письменником, поетом. Він є автором 48 монографій, близько 30 книг, написав понад 600 статей, 1500 казок та оповідань для дітей. Вже в 17 років він став вчителем заочної школи.

Саме виховання людяності та гуманізму повинно бути головнішим завданням школи й учителя, на це наголошує В.О. Сухомлинський, він поставив високі вимоги до вчителя, розглядаючи його як авторитет, товариш, люблячий наставник та розумний друг для учнів, де зрозуміло описує в книзі «Серце віддаю дітям». У багатьох своїх працях він характеризує процес спілкування учителя з учнями як закономірність виховування,

діти повинні сприймати вчення з радістю, з відчуттям повноцінності, щастя, радості, розкривати свої здібності, діяти з розумом і діяти творчо.

Діти – величезний світ, це розвиваюча система, в яку входить характер, темперамент, почуття, бажання, пізнання нового, і це все є індивідуально. Колектив розуміється як сукупність індивідів, в якому кожен є особистістю, і до кожного вчитель повинен відноситися з повагою і розумінням, і звісно виховувати в учневі насамперед повагу до самого себе.

Мета вчителя розбудити допитливість кожного до пізнання, щоб вчитися хотілося а не приходилося, знайти ту жвавість і вміло використовувати її на практиці. Важливо є те, що вчитель повинен вчити мислити, задумуватись, робити висновки і аналізувати все що відбувається навколо учня. Для дитини засобом її формування інтересів повинна бути книга, яка показує зв'язок з чимось рідним, народом, батьківщиною, це те чим дитина має змогу користуватись і тим самим самовдосконалюватись. Ввести кожного учня у світ книжок, виховати любов до книжки, зробити книжку провідною зіркою в інтелектуальному житті – це залежить від учителя, від того, яке місце в його власному духовному житті займає книжка [1, с. 95].

Учитель має залучати учнів брати участь у різних видів діяльності, тобто: олімпіади, наукові конференції, спортивні змагання, колективні праці, конкурси тощо.

Невід'ємним аспектом трудової роботи вчителя є виховування красою природи, великої поваги до неї, її милуванням, звучанням музики, живопису та краси слова, розуміння і насолодження прекрасним, на це В.О. Сухомлинський відводить особливу увагу. Якщо говорити про школи які знаходяться у селах, то невичерпним є можливість взаємодії учнів з природою, так як для багатьох з них це відіграє велику роль в їхньому житті. В період 10-11 років дитина може відчувати почуття гордості за перше посажену рослину, вирощеною власноруч, так і було в Павлівській школі, підкреслював Василь Олександрович Сухомлинський в своїх творах "Природа, праця, світогляд", "Павлівська середня школа".

Період з 6-10 років життя дитини В. О. Сухомлинський називав “школою сердечності”, де чітко дав зрозуміти що виховування як і батьками і вчителем повинне бути з добротою, людяністю, милосердям. Тому, що діти не повинні бути черствими і відноситись до всього з байдужістю, а навпаки. Успіх у навчанні – це образно кажучи, стежка, що веде до того куточка дитячого серця, в якому горить вогник бажання бути гарним [1, с. 28].

Підсумовуючи викладений матеріал, можна зазначити, що головною метою Василя Олександровича Сухомлинського в його педагогічній творчості є формування всебічного розвитку людини як особистості, від якого залежить вплив не тільки батьків а й вчителя. Розглядаючи педагогічну спадщину В.О. Сухомлинського можна виокремити різноманітні підходи вчителя до учня та їх відносини, які навіть на сьогоднішній день є актуальними і значущими.

Список використаної літератури

1. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю / В.О. Сухомлинський. – К.: Радянська школа, 1988. – 302 с.
2. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором школи. Вибрані твори: В 5 т. / В.О. Сухомлинський – К. : Радянська школа, 1977. – Т. 4.– С. 391–626.
3. Сухомлинський В.О. Роль особи вчителя в духовному житті колективу та особистості. – Т. 1. – К., 1976.
4. Савченко Л. Педагогічні ідеї В.О.Сухомлинського в системі методичної роботи школи // Освітнянське слово. - 2000. - жовтень. – С. 4
5. Сухомлинський В.О. Слово вчителя в моральному вихованні. – Т. 5. – К., 1977.